

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strategisk miljøvurdering Natura 2000-plan 2022-2027

Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord

Natura 2000-område nr. 66

Habitatområde H59

Fuglebeskyttelsesområde F41

November 2021

Udgiver: Miljøstyrelsen.
Redaktion: Miljøstyrelsen Midtjylland.

Forsidefoto:
Søndre dyb med omkringliggende rørskove set mod nord
Fotograf: Miljøstyrelsen Midtjylland.

ISBN: 978-87-7564-514-5

Indhold

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027	4
1.1 Ikke teknisk resumé.....	4
1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer	5
1.2.1 Anden lovgivning	6
1.2.2 Andre relevante planer	6
1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ	8
1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen.....	8
1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet	12
1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed.....	12
1.4.2 Befolkningen	12
1.4.3 Menneskets sundhed	13
1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer	13
1.4.5 Materielle goder og kulturarv	13
1.4.6 Landskab.....	13
1.4.7 Arter	14
1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater	14
1.5 Eksisterende miljøproblemer	14
1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området	15
1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål.....	16
1.7 Planens indvirkning på miljøet.....	16
1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet	20
1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg.....	20
1.10 Overvågning	21

1. Miljørapport for Forslag til Natura 2000-plan 2022-2027

Den enkelte Natura 2000-plan er ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) underlagt krav om miljøvurdering. SMV rapporten skal indeholde oplysninger, der følger af lovens bilag 4.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem kommunale og andre ansvarlige myndigheders handleplaner, der har fokus på forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen. Der kan således ikke i forbindelse med den statslige plan foretages en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da de statslige Natura 2000-planer ikke fastlægger, hvor den konkrete indsats skal gennemføres.

Natura 2000-området er ikke placeret nær den danske grænse, men udpegningsgrundlaget indeholder en række træk- og ynglefugle samt havlampret, som bevæger sig på tværs af landegrænser. Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen består således af tiltag, som vurderes at kunne påvirke lokalt såvel som på nationalt og internationalt plan. Området har national og international betydning som yngle-, raste- og opholdssted for en række rørskovstilknyttede ynglefugle samt en række trækfugle som svaner, gæs, ænder og vadefugle. I Natura 2000-planen fokuseres der dels på sikring af ynglefugles levesteder dels på sikring af trækfuglens raste- og overnatningssteder. Planen fokuserer også på sikring af frie vandringsmuligheder til på gyde- og opvækstområder fra havlampret. På baggrund af dette vurderes det derfor, at planen har grænseoverskridende påvirkning.

Planens indsatser for fugle på udpegningsgrundlaget forventes at kunne hjælpe til at sikre og have gavnlige effekter på bestande af fugle som bevæger sig over landegrænser, fx mod ynglepladserne i Nordskandinavien eller mod overvintringsområderne i Sydeuropa og Afrika. For havlampret forventes det, at indsatserne dels sikrer frie vandringsmuligheder til vandløbene i men også uden for Natura 2000-området dels sikres gode gyde- og opvækstmuligheder i de samme vandløb.

Natura 2000-området bidrager således til at sikre eller genoprette levesteder for levedygtige bestande af de udpegede arter på lokalt, nationalt og internationalt niveau.

1.1 Ikke teknisk resumé

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter, fugle og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. Derudover har de planlagte indsatser en positiv effekt for den øvrige natur, fugle og arter, der findes i området, og Natura 2000-planen medvirker således til at sikre den biologiske mangfoldighed generelt.

Natura 2000-planen medvirker til at sikre, at arter og naturtyper, som er omfattet af udpegningsgrundlaget for området på sigt opnår gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau. For yngle- og trækfuglene på udpegningsgrundlaget medvirker planen til at sikre yngle-, raste og overnatningsstederne for de udpegede fuglearter. Derudover forventes det at de planlagte

indsatser har en positiv effekt for den øvrige natur og arter, der findes i området. Planen medvirker således generelt til at sikre den biologiske mangfoldighed i området.

Natura 2000-planen for området beskriver overordnet set et program for indsatser, som skal medvirke til at sikre eksisterende beskyttede naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget. Indsatsen beskrevet i planen medvirker blandt andet til at bekæmpe tilgroning af de lysåbne naturtyper i området samt at sikre en hensigtsmæssig drift og pleje af arealerne. En realisering af indsatsprogrammet sikrer samtidig synergi til at sikre raste- og ynglesteder for fugle og arter på udpegningsgrundlaget.

Natura 2000-planens gennemførelse vurderes at komplimentere og understøtte de eksisterende fredninger, vildtreservater og andre igangværende plejeforanstaltninger i Natura 2000-området.

Mål for forbedring af vandkvaliteten, fx i form af reducere af kvælstof og miljøfremmede stoffer, sikres gennem vandområdeplanlægningen, men forventes ligeledes at gavne dyr og planter tilknyttet kystlagunen, de større søer og vandløbene, ligesom der forventes en positiv effekt i form af øget fødegrundlag for de mange planteædende trækfugle - svaner, gæs og ænder - der benytter området i forbindelse med træk til og fra yngleområder mod nord.

1.2 Planens indhold, hovedformål og andre relevante planer

Indhold

Natura 2000-planen består af målsætninger for det enkelte Natura 2000-område og områdets udpegningsgrundlag, samt et indsatsprogram, der angiver retningslinjer for planens gennemførelse i planperioden 2022-2027. Målsætningerne består af overordnede målsætninger for hele Natura 2000-området samt konkrete målsætninger og afvejning af modstridende naturinteresser. Retningslinjerne om naturområdernes forvaltning i indsatsprogrammet, har både konkret og generel karakter. Endelig indeholder Natura 2000-planen et oversigtsskema, der viser naturtyper og arter på områdets udpegningsgrundlag.

Hovedformål

For området findes følgende overordnede målsætninger i forslag til Natura 2000-planen.

Naturtyper, arter og fugle på områdets udpegningsgrundlag skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biografisk niveau. Målet er, at Natura 2000-områdets store kystlaguner (Stadil Fjord og Sønder Dyb) og søer (Mellem - og Nordre Dyb) og de omkringliggende arealer fortsat fremstår som et sammenhængende, varieret naturområde af stor værdi for især områdets yngle- og trækfugle.

Det er målet at fuglebeskyttelsesområdets kombination af store sammenhængende vandområder af laguner og ferske søer omkranset af store sammenhængende græs- og rørskovsarealer fortsat sikres som levesteder for den nationalt betydende forekomst af ynglende rørdrum og plettet rørvagtel. Sikring af en tilfredsstillende hydrologi og lav vegetationshøjde primært omkring Mellem Dyb vil være af stor betydning for sikring af ynglepladserne for den lille bestand af sortterne, der fortsat holder til i området.

Natura 2000-området har international værdi for en række af områdets udpegede trækfuglearter. For knopsvane, gåsearterne: grå-, bram-, kortnæbbet gås og andefuglene: krik- og spidsand er det tilsvarende målet, at områdets vandområder og de tilknyttede græsarealers store værdi som overnatnings- og fourageringsområde for disse arter opretholdes og sikres. Området er også af international betydning for hjejle. Denne art benytter området som raste- og overnatningsområde i

forbindelse med trækket til og fra ynglepladserne i Skandinavien og længere mod nord. Arten benytter især græs- og landbrugsarealer til fouragerings- og som rastelokalitet. Artens levesteder sikres på de arealer hvor det er muligt.

Naturtyperne og levestederne for arterne sikres generelt den mest hensigtsmæssig pleje/drift og arealet af naturtyperne søges øget, og der skabes så vidt muligt sammenhæng mellem forekomsterne. Der sikres ekstensiv drift af lysåbne naturtyper, således at lysåbne, våde og tørre naturtyper fortsat kan findes i mosaik og huse en naturkarakteristisk fauna og flora.

Områdets naturtyper og arter sikres og forekomsterne af de på nationalt plan væsentlige forekomster af lagune (1150) og klithede (2140) samt de truede naturtyper grå/grøn klit (2130), vandløb (3260), tidvis våd eng (6410) samt levesteder for havlampret prioriteres højt.

Der vurderes i dette område ikke at være modstridende interesser mellem de enkelte elementer på områdets udpegningsgrundlag.

Områdets økologiske integritet sikres i form af en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi og drift/pleje en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne. Den økologiske integritet sikres derudover god vandkvalitet gennem reduceret tilførsel af næringsstoffer og miljøfarlige stoffer, hvilket reguleres gennem vandområdeplanerne.

1.2.1 Anden lovgivning

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Det vil sige, at alle myndigheder skal lægge Natura 2000-planen til grund i arealdrift på egne arealer, naturforvaltning eller ved udøvelse af deres beføjelser i henhold til lovgivningen i øvrigt. Offentlige lodsejere er bundet af planens målsætninger og kan vælge at gennemføre disse direkte i egne drifts- og plejeplaner. På lovområder som f.eks. fiskeriloven og vildtforvaltningsloven, hvor staten er myndighed, kan der følges op med nationale strategier.

Natura 2000-planen tilsidesætter ikke øvrig lovgivning, og den indsats, som iværksættes for at sikre planens gennemførelse, skal have de fornødne tilladelser, dispensationer m.v., på grundlag af konsekvensvurderinger, hvor dette er nødvendigt i henhold til lovgivningen herom. I det omfang, indsatsen entydigt kan defineres som nødvendig for lokalitetens forvaltning, er en konsekvensvurdering efter habitatdirektivet ikke påkrævet, men der kan kræves tilladelse eller godkendelse efter anden lovgivning.

Der er ikke gennemført vurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6.3 af de enkelte Natura 2000-planer, idet planer, som direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning, ikke er omfattet af kravet om screening og evt. konsekvensvurdering.

1.2.2 Andre relevante planer

Anden generations Natura 2000-planer for 2016-2021 blev vedtaget i april 2016, og de opfølgende kommunale handleplaner blev endeligt vedtaget i foråret 2017.

Første generations Natura 2000-planer (2010-2015) fastlagde rammerne for en række grundlæggende indsatser, som f.eks. rydninger, forbedrede hydrologiske forhold og iværksættelse af plejetiltag. Disse indsatser blev fastholdt og videreført i anden generations Natura 2000-planer (2016-2021). I tredje generation Natura 2000-planer igangsættes nye indsatser med særlig fokus på fortsat pleje til sikring af beskyttede naturtyper, fugle og arter, sikring af naturlig dynamik og

større sammenhængende arealer fx udlægning af arealer til urørt skov, udtagning af lavbundsjord og ved at sikre en mere hensigtsmæssig hydrologi.

Natura 2000-planer, som omfatter fredskovpligtige arealer, og dermed er omfattet af skovloven, skal revideres med 12 års mellemrum, jf. skovlovens § 16, stk. 2. Det betyder således, at Natura 2000 skovplanerne, som er en del af 1. generations Natura 2000-planer, er gældende fra 2010 til udgangen af 2021 og at der i forbindelse med udarbejdelse af tredje generations Natura 2000-planer, også vil ske en revision af den del af Natura 2000-planerne, som omfatter fredskovpligtige arealer.

Vandområdeplaner og EU's havstrategi

N66 er beliggende i vandområdedistrikt Jylland og Fyn. Vandområdets økologiske og kemiske tilstand fremgår af vandområdeplanen for området.

For de Natura 2000-områder som også er omfattet af en vandområdeplan og Danmarks Havstrategi, er målsætninger og retningslinjer for indsatser om vandkvalitet, næringsstoffer, miljøfremmede stoffer, hydrologi og fysiske forhold samlet i vandområdeplanen og/eller i basisanalysen med tilhørende indsatskatalog og havstrategien. Disse mål og indsatser vil bidrage til at forbedre vandmiljøet og vandkvaliteten i Natura 2000-områderne og understøtte Natura 2000-planens målsætninger.

Landsplandirektiver og kommuneplaner

Natura 2000-områderne, der er udpeget i medfør af miljømålsloven, skal fremgå af landsplandirektiver og kommuneplaner. I henhold til Bekendtgørelse om planlægning nr. 1157 af 1. juli 2020, må kommuneplaner ikke stride mod en Natura 2000-plan, jf. lov om miljømål m.v. for internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven), en handleplan efter samme lovs § 46 a eller regler udstedt i medfør af samme lovs § 36, stk. 3, eller stride mod en Natura 2000-skovplan, jf. kapitel 4 i lov om skove. Af redegørelsen til planforslag, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for et Natura 2000-områdes forvaltning, skal jf. bekendtgørelse om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, indgå en vurdering af planforslagets virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger.

Klimasikring

Regeringen har i december 2012 udgivet en handlingsplan for klimasikring af Danmark. Planen indeholder en lang række regeringsinitiativer, der skal medvirke til at skabe bedre rammer for klimatilpasningen lokalt. De enkelte kommuner har udarbejdet en klimatilpasningsplan. En vurdering af samspejlet mellem den kommunale klimatilpasningsplan og Natura 2000-planen forudsætter kendskab til, hvor de forudsatte indsatser i Natura 2000-planen konkret vil blive gennemført sammenholdt med de indsatser, der skal gennemføres som led i klimatilpasningsplanen.

Kommunal klimatilpasningsplan

Såfremt konkrete projekter som led i den kommunale klimatilpasningsplan kan påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området væsentligt, skal der gennemføres en konsekvensvurdering af projektet, inden det kan gennemføres. Dette gælder dog ikke, hvis projektet gennemføres som led i Natura 2000-planen og dermed har som delformål at sikre, at naturtyper og arter opnår gunstig bevaringsstatus.

Natur- og Biodiversitetspakke

I december 2020 blev der indgået aftale om Natur- og biodiversitetspakken, som har til formål at

fremme natur og biodiversitet i Danmark og bidrage til at bremse naturens tilbagegang. Natur- og biodiversitetspakken skal gennemføres i perioden 2021-2024. Med Natur- og Biodiversitetspakken er der bl.a. afsat midler til udpegning af nationalparker, udlægning af urørt skov, forbedring af havmiljøet og udarbejdelse af strategi for forvaltning af truede arter.

Det fremgår af Lov om nationalparker, at ansøger, i forbindelse med ansøgningsfasen til etablering af nationalparken, skal udarbejde en projektbeskrivelse for etablering af nationalparken, samt en forvaltningsplan for området. Planen skal tage højde for internationale naturbeskyttelseshensyn, herunder skal det fremgå af redegørelsen, om forvaltningsplanens gennemførelse er afhængig af tilladelser, godkendelser eller dispensationer ligesom der skal indgå en beskrivelse af nuværende status for naturen i området. Forvaltningsplanen er tiltænkt at skulle sikre en vildere naturforvaltning, bl.a. i Natura 2000-områder. Det fremgår i den forbindelse af lov om nationalparker, at det forudsættes, at den vildere naturforvaltning er i overensstemmelse med bevaringsmålsætninger i Natura 2000-planen for berørte områder.

Forbud mod gødskning, sprøjtning og omlægning af §3-arealer

Pr. 1. juli 2022 træder et forbud mod sprøjtning, gødskning og omlægning af § 3-arealer i kraft. Forbuddet vil gælde alle arealer, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2 og 3 og vil i praksis hovedsageligt have betydning for ferske enge og strandenge, hvor der i dag kan være en lovlig drift med sprøjtning, gødskning og/eller omlægning. For de øvrige § 3-beskyttede naturarealer gælder der som udgangspunkt allerede et sådant forbud. En delmængde af de § 3 strandenge kan også være kortlagt som habitatnatur, mens de ferske enge ikke har en tilsvarende habitatnaturtype. Lovændringen forventes at have en gavnlig synergieffekt på Natura 2000-områderne, herunder evt. fugle og arter på udpegningsgrundlaget, samt de kortlagte habitatnaturtyper, både i form af en direkte effekt på de kortlagte strandenge og indirekte ved at mindske eventuel randpåvirkning.

1.3 Nuværende naturtilstand i Natura 2000-området og Nul-alternativ

I basisanalysen, der danner grundlag for Natura 2000-planen, er der foretaget en nærmere gennemgang af den nuværende naturtilstand i området.

1.3.1 Nuværende naturtilstand jf. basisanalysen

Klithede (2140) er kortlagt med tre forekomster. Naturtilstanden på et af arealerne er beregnet til at være i moderat tilstand pga. problemer med tilgroning i vedplanter og et ringe artsindhold. Tilstanden på de to øvrige arealer er god, hvilket skyldes, at arealerne har en tilfredsstillende vegetationshøje med naturtypekarakteristiske strandengsplanter, og der er således ikke betydende problemer med tilgroning af vedplanter eller invasive arter.

Det kortlagte et mindre areal ca. 3 ha med tidvis våd eng (6410) der er beregnet til at være i god tilstand. Tilstanden skyldes bl.a. at der ikke er registreret problemer med afvanding.

Der god naturtilstand på ca. 0,5 ha af arealerne med grå/grøn klit (2130), mens resten ca. 1,5 ha er beregnet til at være i moderat tilstand. Den moderate naturtilstand skyldes især tilgroning af den invasive vedplante rynket rose.

Naturtypen strandeng (1330) er kortlagt med et enkelt lille areal beliggende ved sydenden af Søndre Dyb. Arealet er i moderat naturtilstand, dels fordi der er et begrænset indslag af naturtypekarakteristiske strandengsplanter dels fordi arealet er under tilgroning med mellemhøj og høj vegetation.

Tør hede (4030) er kortlagt med et meget lille areal ca. 0,5 ha. Naturtilstanden er moderat, hvilket må tillægges problemer med tilgroning i mellemhøj græs- og urtevegetation og en dårlig udviklet hedevegetation.

Våd hede (4010) er ligeledes kortlagt med en meget lille forekomst ca. 0,25 ha. Arealet er i god naturtilstand pga. en god hydrologi og ingen invasive arter.

Samlet set er der kortlagt 32 småsøer og fire større søer over fem ha inden for Natura 2000-området. For langt de fleste småsøers vedkommende er tilstanden høj eller god, og kun et mindre antal er beregnet til at være i moderat tilstand. Helt overordnet set er de fleste søer karakteriseret ved at have en artsrig undervands- og flydebladsvegetation, men ingen eller kun sparsom forekomst af trådalger, hvorfor de pågældende søer vurderes at være forholdsvis næringsfattige.

I Natura 2000-området er der registreret 6 km vandløb med naturtypen vandløb med vandplanter (3260). Naturtypen er registreret i tre vandløb der alle løber til Stadil Fjord fra øst. Ejstrup Bæk, Hover Å har inden for området en høj vandløbskvalitet, og der er i begge vandløb registreret en smådyrsfauna, der er både artsrig og rentvandskrævende. I Nørgård Bæk er vandløbskvaliteten overordnet set god. Vandløbene er levested for andre vandløbstilknyttede arter som bæklampret, havlampret og odder der alle indgår i Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Områdets marine naturtype er kortlagt i 2004. I den forbindelse blev der fundet én marin naturtype i form af kystlaguner og strandsøer (1150) der har et samlet areal på 2046 ha. Naturtypen blev primært registreret i Stadil Fjord og i Søndre Dyb i Vest Stadil Fjord. Der er endnu ikke udviklet et tilstandssystem til de marine naturtyper.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området er der fire arter, hvor der ikke er udviklet et tilstandssystem for disse arter levesteder.

Vandranke er registreret i et lille vandhul i den nordlige del af Vest Stadil Fjord-området. På grund af det lille forekomstareal på kun dette ene kendte voksested anses forekomsten for truet i dette Natura 2000-område. Det vurderes at arten har bredt sig i området. Jf. DCE's NOVANA-afrapportering fra den seneste NOVANA-periode fra 2012-2017, og det vurderes, at populationerne, totalt set, er af tilstrækkelig størrelse til at opretholde artens overlevelse over lang tid.

Bæklampret er registreret fire gange i området på én lokalitet i perioden 2006-2018. Arten er registreret i Ejstrup Bæk som har udløb i Stadil Fjord. Arten findes i de mindre tilløb i dette Natura 2000-område, og der vurderes at være gode forudsætninger til stede for en forekomst af bæklampret. Der vurderes således ikke at være trusler for artens fortsatte forekomst i området. Baseret på data fra NOVANA-programmet vurderes det af DCE, at udbredelsen på landsplan af bæklampret ser ud til at være stabil.

Havlampret er seneste eftersøgt i 2015, hvor den ikke blev fundet i området. Kendskabet til artens forekomst i området er generelt manglefuldt, og det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at give en nærmere beskrivelse af forekomsten. Jf. DCE's NOVANA-rapport er det ikke muligt at foretage en vurdering af ændringer i artens udbredelse på landsplan, da der ikke foreligger NOVANA-registreringer af arten fra den første periode.

Odder er fundet på de fem stationer, hvor arten i den seneste NOVANA-overvågning blev eftersøgt. Arten er registreret både i Stadil- og Vest Stadil Fjord samt i flere mindre vandløb i den nordlige del af habitatområdet. På baggrund heraf samt områdets karakter med fjorde, vandløb og uforstyrrede skjulesteder, vurderes der at være en stabil forekomst af odder i området. Der vurderes således

umiddelbart ikke at være trusler for artens fortsatte udbredte forekomst i området. Jf. DCE's NOVANA rapport fremgår det, at der i Jylland findes en vidt udbredt levedygtig bestand af odder som er fælles for den atlantiske og den kontinentale biogeografiske region.

I området er der for 4 fuglearter vedkommende foretaget levestedskortlægning af i alt 15 levesteder. Det samme område kan dog være levested for mere end en af de pågældende arter. Samtlige 15 kortlagte levesteder for rørdrum, rørhøg, plettet rørvagtel og sortterne er i en høj eller god tilstand. Samlet set vurderes de kortlagte levesteder, at leve op til fuglenes krav til ynglestederne om store sammenhængende og uforstyrrede arealer. Med en tilfredsstillende vandstand der vanskeliggør prædation fra områdets pattedyr eller anden forstyrrelse i yngletiden.

På udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området er der desuden ynglefuglen blåhals samt flere arter af trækfugle: svaner, gæs, ænder og vadefugle. For disse er der ikke udviklet et tilstandssystem for arternes levesteder.

Blåhals blev i 2019 registreret med otte ynglepar spredt rundt langs grøfter og i rørskove i hele området. På baggrund af artens forholdsvis beskedne krav til en ynglehabitat vurderes der at være store arealer med velegnede levesteder med våd rørsump og pilekrat langs kanaler og grøfter i dette fuglebeskyttelsesområde. Der vurderes på den baggrund ikke at være lokale trusler for arten i dette område. Jf. DCE's NOVANA-rapport er blåhals under spredning i det meste af landet. Væksten i bestanden af ynglende sydlig blåhals i Danmark indikerer, at arten ikke er udsat for trusler i et særligt omfang.

Pibesvane har helt naturligt en meget fluktuerende forekomst i dette område, da forekomsten er afhængig af vinterens hårdhed. Arten er gennem det seneste årti således blevet fåtallig i området. Områdets karakter med store lavvandede fjordområder tilgodeser generelt artens krav til føde, og da de eksisterende reservatbestemmelser sikrer uforstyrrede overnatningslokaliteter i området vurderes der at være gode forudsætninger for en fortsat forekomst af pibesvane i området. Jf. DCE's NOVANA-rapport er der set i det lange perspektiv en stigning i den overvintrende bestand af pibesvane i Danmark, når der ses bort fra en periode omkring 2000, hvor tallene for arten generelt var lave uden at det kunne tilskrives hårde vintre, men bl.a. at der var en generel tilbagegang i den samlede trækvejsbestand i Europa som helhed.

Sangsvane har en ret fluktuerende forekomst i området, der svinger alt efter vinterens hårdhed. Overordnet set vurderes forekomsten at være stabil. Fuglene ses oftest fouragere på de naturlige græsarealer og på dyrkede arealer ved Stadilø eller på vandfladen i Mellemdyb, hvor den ofte også ses overnatte. Områdets karakter med store lavvandede fjordområder tilgodeser generelt artens krav til føde, og da de eksisterende reservatbestemmelser sikrer uforstyrrede overnatningslokaliteter i området vurderes der at være gode forudsætninger for en fortsat forekomst af sangsvane i området. Jf. DCE's NOVANA-rapport er forekomsten af sangsvane i Danmark mangedoblet siden midten af 1960'erne.

Grågås udviser forholdsvis store fluktuationer i dens forekomst inden for området, men på et overordnet niveau vurderes forekomsten at være nogenlunde stabil i området. Vandområderne i Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord anvendes til overnatning for arten og i dagtimerne ses flokke fouragere og raste på græs- og landbrugsarealer i nærheden. Jf. DCE's NOVANA-rapport er antallet af grågæs stigende på den lange bane, og afspejler delvist en voksende flyway-bestand og delvist at en øget andel af bestanden overvintrer her til lands.

Kortnæbbet gås har ud fra overvågningsresultaterne en jævnt faldende forekomst i området, men da arten er overvåget i januar og marts gælder det ifølge DCE, at større antal til tider benytter

beskyttelsesområdet senere på foråret eller om efteråret. Forekomsten vurderes derfor overordnet set at være stabil-faldende i området. Jf. DCE's NOVANA-rapport har antallet af kortnæbbede gæs på lang sigt været stigende både i Danmark for bestanden som helhed. På den korte bane har der de seneste år været tegn på en stabilisering af bestanden, som med al sandsynlighed kan relateres til en øget afskydning og den adaptive forvaltningsplan for arten.

Bramgås bliver i NOVANA-programmet primært overvåget i januar og marts, men større antal benytter ifølge DCE til tider fuglebeskyttelsesområdet senere på foråret eller om efteråret. Ud fra dette vurderes artens forekomst i området at være nogenlunde stabil, og mange tusind bramgæs benytter årligt området under artens træk til og fra yngleområderne mod nord i Rusland og Grønland. Jf. DCE's NOVANA-rapport er antallet af bramgæs i Danmark vokset støt siden midten af 1980'erne.

Samlet set for de udpegede svaner og gæs gælder det at vandområderne i Stadil - og Vest Stadil Fjord anvendes til overnatning. I dagtimerne ses flokke fouragere og raste på græs- og landbrugsarealer i og uden for området. Områdets karakter med mange naturlige græsarealer, dyrkede arealer og store åbne vandflader med en udbredt undervandsvegetation tilgodeser generelt arternes behov for uforstyrrede raste- og overnatningsmuligheder, og da de eksisterende reservatbestemmelser sikrer uforstyrrede overnatningslokaliteter i området vurderes der på den baggrund ikke at være trusler for arternes forekomst i området.

Spidsand har en stærkt fluktuerende forekomst som trækfugl i området og i overvågningsperioden 2004-2017 ser antallet umiddelbart ud til at være stærkt faldende. Arten ses oftest fouragere på vandfladen af Mellemdyb i Vest Stadil Fjord. Jf. DCE's NOVANA-rapport varierer spidsandens antal på landsplan om efteråret meget fra år til år, og der er ikke nogen entydig tendens i udviklingen i antallet fra 2004-2018. Det samlede antal af spidsænder optalt i oktober 2016 og 2018 var det højeste og næsthøjeste antal truffet i NOVANA-perioden og formentlig siden 1970'erne.

Krikand har en stabil forekomst i området, og arten fouragerer talrigt på de våde engarealer især omkring Nordre Dyb og Mellemdyb i Vest Stadil Fjord. Jf. DCE's NOVANA-rapport er der i det lange perspektiv en stigende bestand og en stabil bestand på et højere niveau i den korte.

For begge svømmeænderne gælder det at, områdets karakter med mange våde enge og store åbne vandflader med en meget stor udbredelse af undervandsplanter tilgodeser de to arter, og da de eksisterende reservatbestemmelser sikrer uforstyrrede raste- og overnatningslokaliteter. Det vurderes på den baggrund ikke at være trusler for artens forekomst i området.

Hjejle har en noget fluktuerende forekomst i området, men overordnet set vurderes forekomsten at være nogenlunde stabil i dette fuglebeskyttelsesområde. Fuglene ses oftest raste og fouragere i tusindtallige flokke på dyrkede arealer eller græsarealer omkring Vest Stadil Fjord eller ved Stadilø. Jf. DCE's NOVANA-rapport er den samlede bestand i Danmark også fluktuerende, og optælling af hjejler er forbundet med usikkerheder, da arten ikke optælles på alle relevante rastelokaliteter i landbrugslandet.

Pomeransfugl ses årligt raste i området under forårstrækket i maj. Arten rastede tidligere på dyrkede arealer nord for Nordre Dyb, men nu er det især på marker ved Stadilø. Arten er hidtil ikke overvåget i NOVANA-programmet, og det er derfor ikke muligt med tilstrækkelige sikkerhed at udtale sig om bestandsdynamikken i området. Jf. DCE's NOVANA-rapport så fluktuerer trækbestanden i Danmark meget i antal fra år til år.

Områdernes karakter med mange åbne arealer til fouragering og med gode oversigtsforhold ift. prædatorer tilgodeser generelt de to arters behov, og der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for deres fortsatte forekomst i området.

En række naturtyper og levesteder for arter og fugle, som området er udpeget for at beskytte, kræver vedvarende drift for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Det gælder fx en række lysåbne naturtyper. Samtidig kræver andre naturtyper og levesteder i moderat til dårlig tilstand tiltag, der kan imødegå forringelse.

Hvis ikke planen for 2. planperiode iværksættes, er der risiko for, at den gode naturtilstand på surt overdrev, tidvis våd eng, våde hede der ses i dag ikke fastholdes, og det vil også kunne have en yderligere forringelse af tilstanden for naturtyperne strandeng, tør hede og grågrøn klit der er i moderat tilstand i dag. Samtidig vil manglende iværksættelse af planen desuden kunne medvirke til at ynglefuglenes levesteder der i dag er i høj eller god tilstand vil være i risiko for ikke at kunne fastholdes i den nuværende tilstand.

1.4 Den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet

I dette afsnit beskrives de øvrige miljøforhold i og udenfor Natura 2000-området, der kan blive væsentligt berørt af Natura 2000-planen.

1.4.1 Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

Natura 2000-planen bidrager, ud over sikring af naturtyper og levestederne for arter og fugle på udpegningsgrundlaget for området, generelt til at sikre de øvrige naturtyper og arter, der findes inden for området, idet Natura 2000-planerne generelt medvirker til at etablere gunstige forhold for naturen. Hermed bidrager Natura 2000-planerne også til at opnå biodiversitetskonventionens mål om at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevarer, ligesom planen bidrager til at sikre levesteder for arter, der er beskyttet i medfør af generelle fredningsbestemmelser.

Kunstig afvanding med grøfter, dræn samt næringsbelastning, tilgroning og manglende drift/forstyrrelse kan forandre naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturlige, naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. Genetablering af en mere hensigtsmæssig hydrologi for naturtyperne og mere naturlige vandstands- samt vegetationsforhold samt pleje i form af græsning og rydning vil modvirke denne udvikling, ligesom det også medvirker til at naturtyper og arters levesteder, der ikke er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området får forbedrede forhold.

Med planens indsats for habitatnaturen sikres samtidig den § 3-beskyttede natur i området. Dette vurderes også at gælde for den del af områdets § 3-beskyttede områder, der ikke er omfattet af Natura 2000-planen. I og omkring Natura 2000 området findes flere sjældne, fredede og udpegede arter og især strandtudse, spidssnudet frø, vandranke, odder og en række sjældne yngle- og trækfugle er specielle for området. Sikring eller genetablering af hensigtsmæssig hydrologi samt sikring af pleje medfører, at forholdene for ovenstående arter og naturarealer forbedres idet deres naturgrundlag forbedres sammen med indsatsen for habitatnaturen.

1.4.2 Befolkningen

Natura 2000-område N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord for er beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune, der har et indbyggertal på 56.200. Natura 2000 planen har især fokus på sikring af yngle- og trækfuglenes levesteder samt på de ganske vist mindre arealer med lysåbne naturtyper.

Sikringen af den eksisterende natur vil ikke have betydning for arealanvendelsen, idet der dog kan forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en plejeindsats. Ved såvel pleje af eksisterende natur som udlægning af landbrugsarealer til natur vil dette ske efter aftaler mellem lodsejeren og handplanmyndigheden.

Natura 2000-planen indebærer ikke ændring i adgang til området. Miljøstyrelsen gennemfører desuden undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne på baggrund af områdernes udpegning til sikring af levestederne for yngle- og trækfugle hvilket kan have betydning for begrænsning af offentlighedens adgang.

1.4.3 Menneskets sundhed

Mange, især bynære, Natura 2000-områder udnyttes til rekreative aktiviteter, f.eks. vandring og cykling, som bidrager til menneskets sundhed. Natura 2000-planen har til formål at sikre, at de udpegede naturtyper og arter opnår gunstig naturbevaringsstatus, og at områdets udpegede fuglearter sikres fortsat velegnede yngle-, raste-, og overnatningslokaliteter. Natura 2000-planen vil kun helt undtagelsesvist og i givet fald kun på mindre arealer kunne hindre den rekreative udnyttelse af områderne, der foregår i dag. Det vurderes således, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, idet den rekreative udnyttelse kan fortsætte, ligesom sikringen af en beskyttede natur i øvrigt ikke vurderes at have en sundhedsmæssig effekt.

1.4.4 Jordbund, vand, luft og klimatiske faktorer

Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arternes levesteder hverken har indflydelse på jordbunden, luftkvaliteten eller de klimatiske faktorer. Udtagning af kulstofholdige lavbundsjord i området i tilknytning til fx. tidvuds våd eng og omkring levestederne for en række af områdets udpegede ynglefuglearter vil kunne skabe mere sammenhæng mellem arealerne samtidig med, at udtagningen bidrager til at reducere udledningen af CO₂ og et renere vandmiljø.

En øgning af udbredelse af undervandsvegetationen som følge af en potentiel forbedring af vandkvaliteten i og vandområderne i Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord vil også kunne medvirke til binding af CO₂ i vandområderne.

1.4.5 Materielle goder og kulturarv

Natura 2000-planen kan potentielt påvirke adgangen til og kvaliteten af området, som har betydning for lokalbefolkningen.

1.4.6 Landskab

Området består primært af de lavvandede brakvandslaguner - Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (Sønder Dyb) og de store søer i Vest Stadil Fjord (Mellem Dyb og Nordre Dyb). Vandområderne er karakteriseret ved at bræmme af rørskov og rørsump hvor de udpegede ynglefugle har deres ynglepladser. Vandområderne og de omkringliggende arealer fungerer også som raste- og overnatningslokaliteter for områdets udpegede trækfuglearter.

Det vurderes ikke at gennemførelse af planens indsatsprogram til sikring og forbedring af yngle- og trækfuglenes levesteder, sikring af frie vandrings- og gydemuligheder for havlampret, uforstyrrede levesteder for områdets bestand af odder samt sikring af naturtilstanden på de ganske vist små arealer med lysåbne naturtyper ikke vil påvirke det landskab der kendetegner området i dag.

1.4.7 Arter

Natura 2000-området rummer vigtige raste- og overnatningssteder for en lang række arter af: svane, gæs, ænder og vadefugle, der alle har en forekomst af enten international eller af national betydning. De våde tagrørskovsbevoksninger og rørsumpen omkring vandområderne er desuden et vigtigt yngleområde for rørskovstilknyttede arter. En række af områdets udpegede trækfugle forekommer i såvel internationalt som nationalt betydende antal inden for området. Gennemførelse af Natura 2000-planens indsatsprogram til sikring af yngle-, raste og overnatningslokaliteter vil kun sikre og bidrage til områdets værdi for såvel yngle- som for trækfuglene.

Området fungerer desuden som vandrings- og gydelokalitet for havlampret på deres vandring fra havet til gydepladserne i områdets vandløb i og uden for selve Natura 2000-området. En tilfredsstillende vandløbskvalitet er vigtig for at levedemulighederne for såvel hav- som for bæklampret. Dette sikres via indsatserne i vandområdeplanen for området. Uforstyrrede forhold i og omkring vandområderne og vandløbene er vigtigt for at opretholde bestanden af odder som den kendes i dag.

De små søer og vandhuller på områdets strandenge er især vigtige ynglesteder for strandtudse og spidssnudet frø. Arterne er omfattet af habitatdirektivets Bilag IV.

Natura 2000-planen vil kunne påvirke Bilag IV-arter, arter på udpegningsgrundlaget, og arter som lever i tilstødende områder, positivt, da planen indeholder en række indsatser til sikring eller forbedring af levesteder for arterne i området.

1.4.8 Fredninger, fredede områder og vildtreservater

Inden for Natura 2000-området findes der tre fredninger: Hindø Svellebusk i Stadil Fjord, fredning af nærområdet omkring Stadil Kirke samt fredningen af Vest Stadil Fjord der hænger sammenhængende med fredning af Husby Klit. Desuden er der i Stadil Fjord en fredning mod motorbådsjagt.

Udpegningsgrundlaget af Vest Stadil Fjord som vildtreservat er foretaget for at opretholde rasteplasserne for svømmefugle, hvoraf flere i dag er på områdets udpegningsgrundlag. Fredningen af Hindø er foretaget for at sikre naturhistoriske, landskabelige og rekreative værdier samt at området søges plejet som et naturområde med rørskove og enge. Hindø er i dag yngleplads for bl.a. rørhøg og rørdrum. Endelig er det udpegede fuglebeskyttelsesområde også udpeget som Ramsarområde. Der vurderes derfor at være god sammenhæng mellem Natura 2000-planen og fredningerne i området, og udpegningsgrundlaget som vildtreservat og Ramsarområde således er det naturværdierne generelt og fuglenes levesteder specielt der vil kunne påvirkes positivt.

1.5 Eksisterende miljøproblemer

Truslerne mod naturværdierne og områdets udpegningsgrundlag er beskrevet i basisanalysen, der danner grundlag for udkast til Natura 2000-planen for området. Planens mål er at sikre udpegningsgrundlaget mod disse trusler herunder prioritering i tilfælde af modstridende naturinteresser.

For områdets ynglefuglearter er der kortlagt store arealer med våd rørskov og rørsump. Disse levesteder for rørhøg, rørdrum, plettet rørvagtel og sortterne er alle i høj eller god tilstand, der vurderes derfor ikke på nuværende tidspunkt at være trusler mod disse ynglefugles fortsatte gunstige yngleforhold inden for området.

For nogle af de udpegede trækfugle (svane og gæs) er vandområderne inden for området især vigtige som raste- og overnatningsområder, da arterne ofte finder føde på græs-, eng og landbrugsarealer uden for området. For ænderne er vandområderne vigtige både som raste- og overnatningsområder, men også i forbindelse med fødesøgning. På trods af den noget forringede miljøtilstand af vandområderne som er beskrevet i Vandområdeplanen så er der konstateret en udbredt undervandsvegetation i både de to laguner og i de to store søer. På den baggrund vurderes der ikke at være trusler for de udpegede vandfugles fortsatte forekomst i området. For de to trækfugle på udpegningsgrundlaget pomeransfugl og hjejle og for ynglefuglen blåhals vurderes der ikke at være trusler for de tre arters forekomst inden for området. Da de alle stille meget beskedne krav til deres yngle-, raste-, og overnatningssteder der til fulde opfyldes inden for området.

Tilgroning med høje græsser/urter og vedplanter samt tilstedeværelse af invasive arter forandrer naturen og kan føre til ændringer i vegetationen, således at den naturtype-karakteristiske vegetation erstattes af en mere artsfattig vegetation, der i højere grad præges af mere almindelige, konkurrence-stærke arter. I dette Natura 2000-områder er der kun kortlagt små arealer med habitatnatur. Der ses problemer med tilgroning især de to klitnaturtyper og på de lille areal der er kortlagt med tør hede.

Planen indeholder en indsats om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats vil ligeledes medvirke til at bekæmpe de invasive arter inden for Natura 2000-området.

Deposition af luftbårne kvælstofforbindelser, herunder ammoniak, kan påvirke næringsfattige naturtyper. Naturtyperne har forskellig sårbarhed over for kvælstofdeposition. Emissionen af ammoniak fra landbruget reguleres gennem husdyrgodkendelsesloven, som bidrager til at mindske ammoniakudledning fra punktkilder.

Der er inden for området kortlagt 32 småsøer. Langt den overvejende del af disse er i god tilstand, da de har en forholdsvis udbredt karakteristisk undervandsvegetation, og kun i begrænset omfang vurderes at være næringsstofpåvirket påvirket. I enkelte af de kortlagte søer er der konstateret en vist udbredelse af grønne trådalger og en mindre udbredt undervandsvegetation disse er beregnet til at være i moderat tilstand.

Af vandområdeplanen for området fremgår det at, de to kystlaguner og de to store søer i området har en moderat, ringe eller dårlig miljøtilstand. Sikring af miljøtilstanden i områdets større vandområder varetages af vandområdeplanen for området.

For arterne odder og bæklampret på områdets udpegningsgrundlag vurderes der ikke middelbart at være trusler for deres tilstedeværelse inden for området. For havlampret er der ingen konkret viden om artens forekomst i områdets vandløb. Arten gyder i større vandløb, og på den baggrund er vandområderne og de forholdsvis små vandløb inden for området nok nærmere at betragte som en del af vandringsruten til gyde- og opvækstområderne uden for området. Der vurderes ikke at være noget til hinder for en sådan vandringsrute gennem området.

Natura 2000-planen indeholder en målsætning om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats vil medvirke til at bekæmpe tilgroning inden for Natura 2000-området.

1.5.1 Planens påvirkning af truslerne i området

I dette afsnit redegøres der for, om planen, med dens indsatser, potentielt vurderes at forværre eller afhjælpe ovennævnte trusler.

Natura 2000-planen indeholder en målsætning om etablering af og fastholdelse af pleje på de lysåbne naturtyper. Denne indsats vil medvirke til at bekæmpe tilgroning inden for Natura 2000-området.

Der søges udtaget kulstofholdige lavbundsjord i tilknytning til især til den våde rørskov, der er levested for rørskovsfugle som rørhøg og rørdrum og den mere lysåbne del af strandrørsumpen der er yngleplads for sortterne og plettet rørvagtel, så der kan skabes større sammenhængende arealer samtidig med, at udtagningen bidrager til at reducere udledningen af CO₂ og et renere vandmiljø.

Med vandområdeplanerne og de tilhørende indsatsprogrammer gennemføres indsatser til opfyldelse af vandplanlægningens mål om god økologisk tilstand i vandløb, søer og kystvande. Disse indsatser bidrager tillige til at opfylde bevaringsmålsætningerne for akvatiske arter og naturtyper i overensstemmelse med de bevaringsmålsætninger, der fremgår af Natura 2000-planen for området, og vil betyde forbedrede levevilkår for de fleste af områdets udpegede trækfuglearter.

1.6 Internationale miljøbeskyttelsesmål

Danmark har tilsluttet sig en række internationale konventioner indeholdende miljøbeskyttelsesmål, hvis indhold i en lang række tilfælde er indarbejdet i lovgivningen. For EU- lovgivningen gælder generelt, at den er implementeret i dansk lovgivning. Danmark har bl.a. ratificeret Ramsarkonventionen og Biodiversitetskonventionen. Biodiversitetskonventionens formål er bl.a. at sikre, at den biologiske mangfoldighed bevares. Formålet med Ramsarkonventionen er at beskytte vådområder med en særlig betydning for fugle. Danmark har udpeget 28 Ramsarområder, der alle indgår i EU's fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområderne er dermed en del af det danske Natura 2000-netværk.

Planen er en udmøntning af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiv implementeret i dansk lov via Miljømålsloven, lovbekendtgørelse nr. 119 af 26. januar 2017 med senere ændringer. Planen vil sikre, at areal og tilstand af kortlagte naturtyper og levesteder for omfattede arter ikke går tilbage eller forringes. Samtidig vil der ske en særlig indsats for truede naturtyper og arter, hvilket er afspejlet i indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne for tredje planperiode.

1.7 Planens indvirkning på miljøet

Natura 2000-planens indsats vedrører hovedsageligt forbedring af allerede eksisterende og beskyttet natur, idet evt. forbedrede vandforhold for naturarealer og eventuel udtagning af kulstofholdige lavbundsjord har en positiv effekt på særligt biodiversitet, men også i forhold til vand- og klimamål.

I tabel 1 herunder er gennemgået planens sandsynlige indvirkning på en række faktorer ifølge lovbekendtgørelse nr. 1976 af 27. oktober 2021, bilag 4.

Planens indvirkning på	Påvirkes	Ingen påvirkning	Redegør for indvirkning
Flora, fauna og biologisk	X		Der er indledningsvist i den strategiske

mangfoldighed		<p>miljøvurdering redegjort for planens indvirkning på miljøet over landegrænser.</p> <p>Natura 2000-planen medvirker generelt til at sikre, at flora, fauna og biologiske mangfoldighed bevares og forbedres, idet planen medvirker til at skabe gunstige forhold for områdets lysåbne naturtyper på overdrev, hed og våde enge og de mindre søer i området. Miljøtilstanden i de to kystlaguner, de to større søer og vandløbene håndteres via vandområdeplanen.</p> <p>Med gennemførelse af planens indsatsprogram vil der også ske en sikring af de udpegede fuglearters levesteder, samt i synergi med områdets udpegningsområde som vildtreservat sikre uforstyrrede levesteder for området yngle- og trækfugle. Ligesom der vil være en væsentlig synergi med vandområdeplanen til forbedring af forholdene for områdets mange udpegede planteædende fuglearter. Planens indsatsprogram vil også bidrage til frie vandringsmuligheder til gyde- og opvækstområder for områdets udpegede fiske- og lampret arter.</p> <p>Planens indsatsprogram vil også sikre egnede og især uforstyrrede levesteder for odder på deres levesteder ved de søer og vandløbene i området.</p>
Befolkningen	X	<p>Natura 2000-planen har fokus på sikring af den eksisterende udpegede natur og ikke mindst arternes levesteder i området.</p> <p>Sikringen og forbedring af den eksisterende natur vil ikke have betydning for arealanvendelsen, dog kan der forekomme arealer, som i forbindelse med gennemførelsen af planen vil blive omfattet af en mindre plejeindsats.</p> <p>Miljøstyrelsen gennemfører desuden undersøgelser med henblik på afklaring af, om der er behov for efterfølgende revision af reservatbestemmelserne på baggrund af områdernes udpegningsplaner.</p>

			sikring af levestederne for yngle- og trækfugle hvilket kan have betydning for begrænsning af offentlighedens adgang.
Menneskers sundhed	X		<p>Planen medvirker til at sikre de beskyttede naturtyper, arter og fuglenes levesteder i området således, at naturen og levestederne i området fastholdes i en høj-godt tilstand eller således de på sigt opnår en god-høj kvalitet. Naturområder af god-høj kvalitet er af betydning for den rekreative udnyttelse af området og dermed menneskers sundhed.</p> <p>Det vurderes, at gennemførelsen af planen ikke vil være i modstrid med hensynene til menneskers sundhed, men i stedet vil bidrage positivt til menneskets sundhed. Sikringen af en beskyttede natur vurderes i øvrigt ikke at have en sundhedsmæssig effekt.</p>
Jordbund	X		Iværksættelse eller ændring af pleje og/eller hydrologiske indsatser vil kunne ændre de fysiske og kemiske forhold i jordbunden. Evt. udtagning af kulstofholdige lavbundsjord vil ligeledes have en betydning for jordbunden i de berørte områder
Vand	X		Natura 2000-planen rummer ikke indsatstakrav for vandkvaliteten i lagunerne, de store søer og vandløbene, da disse krav fastlægges i vandområdeplanen for området. Der vil dog være stor synergi med evt. indsatser i vandområdeplanen for vandområdet, og der må forventes en stor del synergi mellem evt. forbedring af miljøtilstanden i Nissum Fjord via vandområdeplanen og de udpegede trækfuglearter livsbetingelser.
Luft		X	Det vurderes, at Natura 2000-planens indsatser for forbedring af de beskyttede naturtyper og arter ikke vil have indflydelse på luftkvaliteten, fordi indsatserne ikke medfører emission af stoffer til luften.
Klimatiske faktorer	X		Udbredelse af ålegræs og makroalger

			som følge af en potentiel forbedring af vandkvaliteten i områdets store vandområder, vil kunne medvirke til binding af CO ₂ i disse.
Materielle goder		X	Det vurderes, at planen ikke påvirker materielle goder negativt, idet at realisering af indsatsprogrammet ikke berører ejendomme eller andre værdier for den brede befolkning eller lokalbefolkninger. Adgangen til naturområder og en højere værdi af naturen er vurderet under emnet "Flora, Fauna og Biologisk mangfoldighed", "Befolkningen" og/eller "Menneskets sundhed".
Landskab	X		Sikring og forbedring af naturgrundlaget, herunder naturplej tiltag, vil øge landskabsværdien ved at give mulighed for et varieret landskab bestående af forskellige landskabstyper.
Kulturarv, herunder kirker, arkitektonisk arv og arkæologisk arv.		X	Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen berører ikke områder omkring kirker, mindesmærker eller andre menneskabte værdier, hvorfor planen vurderes ikke at påvirke kulturarv, herunder arkitektonisk og arkæologisk arv.
Arter	X		Se vurderinger i skemaet under "Vand" og "Flora, fauna og biologisk mangfoldighed".
Fredninger, Bekendtgørelsesfredninger og vildtreservater	X		Indsatsprogrammet i Natura 2000-planen for området vurderes ikke at stride imod områdets udpegning som vildtreservat, da reservatet har til formål at sikre naturværdier og trækfuglenes raste- og overnatningsområder, hvilket Natura 2000-planen forventes at bidrage til. Indenfor Natura 2000-området er der tre fredninger, der bl.a. skal være med til sikring af naturen i området. For vurdering af planens påvirkning af vildtreservaterne i området, se tabellens afsnit om Befolkningen og Menneskets sundhed.
Kumulative effekter	X		Natura 2000-planen har til formål at sikre og forbedre naturkvaliteten for arealer

			med de lysåbne naturtyper, arternes levesteder samt sikring af uforstyrrede overnatningsmuligheder for trækfuglene på områdets udpegningsgrundlag. Ved gennemførelse af vandområdeplanen må der forventes en stor synergi til sikring af vandkvaliteten i lagunen, store søer og en generel forbedring eller sikring af en god vandløbskvalitet.
--	--	--	--

Tabel 1. Gennemgang af planens indvirkning på en række miljøforhold.

1.8 Foranstaltninger der modsvarer negativ indvirkning på miljøet

Planen har indvirkning på de faktorer, der er listet i tabel 1. Vedrørende modstridende naturinteresser følger prioriteringen Natura 2000-planens retningslinjer. For så vidt angår modstridende naturinteresser henvises til Natura 2000-planens afsnit 3.3. Se i øvrigt afsnit om grundlag for prioriteringer nedenfor.

Natura 2000-planerne skal generelt sikre en højere kvalitet af naturen og bidrage til en større biologisk mangfoldighed. Med gennemførelse af Natura 2000-planen sikres eller forbedres tilstanden af de lysåbne naturtyper, ynglefuglenes levesteder, sikring af frie vandringsmuligheder for havlampret samt sikring af uforstyrrede yngleområder for odder og bæklampret. Endelig vil der være synergi med vandområdeplanen for så vidt angår miljøtilstanden i selv kystlagunen, de store søer og vandløbene i området. Planen vurderes derfor ikke at have negativ indvirkning på miljøet.

1.9 Miljøvurderingens gennemførelse og grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planerne udarbejdes som følge af habitatdirektivets artikel 6. stk. 1, som fastslår, at medlemsstaterne skal iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket bl.a. kan indebære udarbejdelse af hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler. I Danmark udarbejdes Natura 2000-planer, som angiver overordnede og konkrete mål for lokaliteterne, indsatsprogram med retningslinjer og evt. mulighed for prioritere mellem forskellige naturtyper og levesteder for arter på udpegningsgrundlaget ved realisering af indsatsprogrammet.

Natura 2000-planen er en overordnet statslig plan, som skal gennemføres gennem frivillige og lokale indsatser. Natura 2000-planen udarbejdes på baggrund af en basisanalyse, der bl.a. præsenterer data, redegør for relevante trusler og naturtilstanden. Natura 2000-planen danner efterfølgende grundlag for udarbejdelsen af en Natura 2000-handleplan. Natura 2000-handleplanen udarbejdes af kommunale og andre ansvarlige myndigheder, og har fokus på de forventede forvaltningsindsatser og initiativer, fordeling af indsatser mellem ansvarlige myndigheder og tidsfølgen for gennemførelsen af indsatserne.

Der kan således ikke i forbindelse med Natura 2000-plan foretage en konkret vurdering af indsatsernes miljøpåvirkning, da Natura 2000-planer ikke fastlægger hvor den konkrete indsats skal gennemføres. Miljøvurderingen er gennemført ud fra tilgængelig viden, bl.a. de oplysninger der fremgår af basisanalysen, udkast til Natura 2000-planen og det nationale overvågningsprogram, NOVANA.

I de seneste basisanalyser (offentliggjort juni 2020) redegøres der for relevante trusler, og dermed at der fortsat er behov for indsatser for at sikres den nuværende naturtilstand og på sigt opfylde habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivets mål. I tredje planperiode (2022-2027) er der fokus på at sikre mere naturlige processer og naturens robusthed bl.a. i form af sammenhængende arealer, udlæg af urørt skov og udtag af kulstofholdige lavbundsjord. Derudover er der fokus på sikring af den eksisterende natur og levesteder bl.a. ved at fortsætte plejen af plejkrævende arealer, bekæmpe invasive arter, afsøge behovet for at udlægge forstyrrelsesfrie zoner og afsøge behovet for fiskeriregulering.

I forslag til Natura2000 planen for N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord planlægges der en indsats om at arbejde for at sikre de lysåbne naturtyper og visse fuglearters levesteder en fortsat hensigtsmæssig drift, pleje og hydrologi, og der arbejdes på at opnå størst mulig naturmæssig robusthed og sammenhæng i områdets natur.

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget og fremmer herved den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype, fugl eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper, fugle eller arter. For området er der foretaget følgende valg:

Der vurderes ikke at være modstridende interesser mellem de enkelte elementer på dette Natura 2000-områdes udpegningsgrundlag.

1.10 Overvågning

Resultatet af Natura 2000-indsatsen i forhold til udpegningsgrundlag og naturtilstanden bliver fulgt op på gennem det nationale overvågningsprogram, NOVANA, som Miljøministeriet er ansvarlig for. Desuden afrapporterer Danmark bevaringsstatus vedr. habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet til EU-kommissionen hvert 6 år.

Basisanalysen bygger på kortlægningsdata og udgør det nuværende vidensgrundlag om status for områdets udpegningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Basisanalysen gennemgår systematisk udpegningsgrundlaget med en beskrivelse af status for hver enkelt art, fugl og naturtype. Det er hensigten, at denne analyse opdateres i forbindelse med fremtidige planperioder.

Strategisk MiljøVurdering for forslag til Natura 2000-plan
2022-2027 for Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (nr.66).
Miljøvurderingen sammenfatter Natura 2000-planforslagets
påvirkning af miljøet.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk